

РЕЦЕНЗИЯ

*върху дисертационен труд за получаване на
образователната и научна степен “доктор” на тема:*

“ЗДРАВНО-ПРОФИЛАКТИЧНИ ФУНКЦИИ НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ” (СЪЩНОСТ И РЕАЛИЗАЦИЯ)

*Докторант: Деян Александров Господинов
Рецензент: доц. д-р Валери Цветков*

Дълбоко истинна е сентенцията на известния немски философ Шопенхауер, че «Здравето не е всичко, но всичко останало без здраве е нищо». Очевидно е, че всяка научна разработка по тази проблематика има своята значимост и перманентна актуалност. В тази връзка ще посоча, че в дисертационния труд на редовния докторант Деян Господинов се изследва изключително важния за училищната спортна дидактика проблем, свързан с проучване възможностите на физическото възпитание да повлияе в положителна насока върху здравното състояние на учениците, т.е. да се проверят на практика твърденията на редица автори за наличието на здравно-профилактични и корекционно-оздравителни функции на физическото възпитание, реализирано като педагогически процес и като специфична целенасочена двигателна дейност.

И точно във връзка с казаното по-горе ще заявя, че разработената от докторанта дисертация има своята важна значимост и актуално

звучене. Убеден съм, че експериментално получените резултати в двугодишния експеримент на докторант Господинов, могат да се използват директно в училищната спортно-педагогическа теория и практика. В това отношение авторът заслужава похвала. Разбира се тази положителна оценка се отнася не само за избора на проблематиката, която докторантът е изследвал. Изпреварвайки същността на моята рецензия ще заявя, че представената дисертация има необходимите достойнства да отговори на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор” .

Мотивите ми за тази положителна оценка в синтезиран вид изглеждат така:

ГЛАВА ПЪРВА

Направен е сполучлив опит за задълбочен и критичен анализ на основните литературни източници по изследваната проблематика, така също и на някои по-странични публикации. (общо 134 лит. източника, от които 16 на латиница, както и 27 интернет източника). Тръгвайки от общото към частното се разглеждат сравнително сполучливо различни аспекти на физическото възпитание като педагогически процес. Независимо че акцентът е поставен най-вече върху здравно-профилактичните въздействия и функции на физическото възпитание и училищния спорт, подобаващо място заемат и въпросите, свързани с ролята на системните занимания с физически упражнения за подобряване двигателното развитие и здравното възпитание на учениците. Специално внимание е отделено и на основополагащите и дидактическите принципи при реализирането на учебно-възпитателния процес с малките ученици.

Като положителен момент в тази част от дисертацията можем да посочим факта на ясно изразената аргументация в полза на разработваната дисертационна тема, доказвайки необходимостта от взаимодействие на физическото и здравното възпитание при учениците в началния етап на основната образователна степен. В тази посока е разгледан доста задълбочено и проблемът за взаимовръзката между системното провеждане на часовете по физическо възпитание и спорт от учители – тесни специалисти по физическо възпитание и спорт и ефектът от тези занимания върху здравното състояние на учениците. (стр. 31-40)

Убедително е представена и тезата на научното изследване, *„...че целенасочената двигателна активност, реализирана под формата на системен учебно-възпитателен процес по физическо възпитание и спорт, воден от добре подготвени специалисти е решаващ здравословен и личностно-формиращ фактор в съвременните условия на живот на подрастващите и е единствено възможният начин за безпроблемно справяне със съвременните негативни социо-феномени, като хиподинамия, затлъстяване, тревожно високи проценти на нарушенията в опорно-двигателния апарат на малките ученици и др.“*

Накрая ще си позволя и някои, макар и не толкова съществени бележки към тази част на труда.

➤ На фона на много полезната и богата информация, дадена в тази глава прави впечатление недостатъчната целенасоченост на обзора съобразно темата, особено във втора подточка (I.2. Основополагащи и дидактически принципи във физическото възпитание. Включеният тук

материал може да бъде редуциран, има излишна фактология, която с нищо не помага на темата.

➤ Изводите към всяка подточка и като цяло накрая на първа глава трябва да подсилят необходимостта от разработваната научна проблематика.

➤ Необходимо е също така цитирането на използваните автори да става, съобразно общоприетите изисквания, а това в дисертацията не винаги е така.

ГЛАВА ВТОРА

За тази част от дисертацията мога да кажа само положителни неща. Независимо че в подточка II.1 (Концептуална рамка на изследването и теза на изследването) не съвсем убедително е защитена научната актуалност на изследването, методологическата аргументация и определеност на изследването е направена доста убедително.

В тази втора глава (20 страници) сполучливо е разработена концепцията на изследването, определени са точно обекта и предмета, формулирани са ясно и точно целта и задачите на разработката. Може още малко да се прецизира, в посока на конкретизация, хипотезата на изследването, която иначе е логично ориентирана.

В заключение ще отбележа, че използваната методика на изследване позволява да се постигне целта и да се решат поставените задачи. За това спомагат и подходящо подбраните методи за изследване, използваните тестове и математико-статистически методи, които гарантират надеждност и достоверност на получените резултати и изводи.

ГЛАВА ТРЕТА

Съвсем логично е, когато едно изследване предварително е добре планирано, когато е организирано и реализирано пълноценно, когато е изградено върху ясна и добре аргументирана методологическа база, каквото всъщност е изследването, проведено от докторант Деян Господинов, то да постигне и добри резултати. Всъщност тези резултати са представени сравнително сполучливо в глава трета от дисертацията, която е оформена логично и съобразно поставените във втора глава цел и задачи на изследването.

И в трите подточки на трета глава са представени и интерпретирани само експериментално получените данни от докторанта. Представените тук резултати, без да имат претенции за новаторство и оригиналност, дават една доста подробна картина за отношението и разбиранията на учители, ученици и родители към физическото възпитание като педагогически процес и необходимостта от подобряване на здравето състояние на учениците. Интересни са и резултатите за „Боди-мас-индекса“, както и тези за физическата дееспособност на изследваните ученици.

Като цяло получените данни и резултатите от тяхната обработка са представени сравнително добре, както таблично, така и графично, което улеснява много читателя при тяхното ползване и разбиране.

Много сполучливо, точно и компетентно е направено заключението към дисертацията, както и обобщаващите изводи от изследването.

Към представения материал в тази глава, под формата на препоръка, искам да отбележа, че недостатъчно пълно и задълбочено е анализиран събраният богат експериментален материал.

Интерпретацията на данните от експеримента е направена доста лаконично, а те позволяват доста по задълбочен и аргументиран анализ.

Направените незначителни и насочващи бележки не намаляват ни най-малко стойността на дисертационния труд. Те могат и да не бъдат взети под внимание. Тук са споделени само с една единствената цел да подскажат на докторанта, че винаги има място за усъвършенстване и подобряване на един научен труд и ако той прецени може да се възползва от този шанс в бъдеще.

В заключение ще отбележа, че дисертационният труд на докторант Деян Господинов е едно сериозно научно изследване, преди всичко с приложен характер. Трудът е написан на добър научен стил, илюстрирайки теоретически и методически (при практическата реализация на експеримента) познания и умения на автора да интерпретира литературни факти, да планира и да реализира научно изследване, както и да анализира резултати от проведените наблюдения, беседи и анкети. Като цяло схематичното онагледяване на резултатите и идеите в дисертацията е достатъчно информативно. Наред с казаното до тук, както и получените резултати от формиращия двугодишен експеримент, ми дават основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури **ДА ПРИСЪДЯТ** на докторанта *Деян Александров Господинов* образователната и научна степен "ДОКТОР" .

Благоевград,

08.09. 2014 г.

Рецензент:

/доц. д-р В. Цветков /